

GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ OBZOR

ODBORNÝ ČASOPIS

ČESKÉHO ÚŘADU GEODETICKÉHO A KARTOGRAFICKÉHO

A SLOVENSKÉHO ÚRADU GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

Redakce

Ing. Ivan Čermák (vedoucí redaktor), **Ing. Ján Vanko** (zástupce vedoucího redaktora),
Ing. Stanislav Olejník (technický redaktor)

Redakční rada:

Ing. Bořivoj Delong, CSc. (předseda redakční rady), **Ing. Imrich Horňanský, CSc.** (místopředseda redakční rady),
Ing. Dušan Hrnčiar, CSc. (místopředseda redakční rady), **Doc. Ing. Jaroslav Abelovič, CSc.**, **Ing. Ivan Ištvánffy,**
Doc. Ing. Zdeněk Novák, CSc., **Ing. Zdenka Roulová**

PRAHA 1988

Vychází ve třetí dekádě každého měsíce

Svazek 34 (76), rok 1988

VYDÁVÁ

ČESKÝ ÚŘAD GEODETICKÝ A KARTOGRAFICKÝ
A SLOVENSKÝ ÚRAD GEODÉZIE A KARTOGRAFIE
V SNTL — NAKLADATELSTVÍ TECHNICKÉ LITERATURY,
N. P., PRAHA

TISKNE MÍR, NOVINÁŘSKÉ ZÁVODY, ZÁVOD 1,
VÁCLAVSKÉ NAMĚSTÍ 15, 112 58 PRAHA 1

OBSAH

HLAVNÍ ČLÁNKY

ABELOVIČ, J. — MITÁŠ, J. — VANKO, J.: Metrologický systém Katedry geodetických základov a jeho využitie v rezorte SÚGK	41	LECHNER, J. — ČADA, V.: Současný stav přístrojové techniky pro měření geometrických parametrů jeřábových drah	280
BLAŽEK, R. — HRADILEK, L. — LOULOVÁ, A. — ŠIMEK, J.: Budování geodetických základů ve vysokých horách	5	LISICKIJ, D. V.: Problémy automatizace velkoměřítkového mapování. Stav vývoje a realizace nových technologií a technických zařízení	15
BOLESLAV, J.: Úvahy o možnosti využití 16 a 32bitových osobních počítačů v podmínkách n. p. Geodézie	222	LJUTYJ, A. A. — KOTLJAKOV, V. M.: Kartografie v epoše vědeckotechnické revoluce — teorie, metody, praxe	273
BROŽ, V. — KURZ, A.: Použití interakčních grafických systémů pro tvorbu a údržbu map velkých měřítek	299	LOULOVÁ, A. — HRADILEK, L. — BLAŽEK, R. — ŠIMEK, J.: Budování geodetických základů ve vysokých horách	5
BUŘITA, L.: Jazyky popisu dat v oblasti geografie a kartografie	255	MAREK, J. — VOJTIČKO, O.: Rozvoj automatizácie v rezorte SÚGK	189
ČADA, V. — LECHNER, J.: Současný stav přístrojové techniky pro měření geometrických parametrů jeřábových drah	280	MATAK, E.: Možnosti matematického definovania hraníc a výmer územných celkov	249
ČERNÁNSKÝ, J. — PETRÁŠ, J. — SALKOVIČ, E.: Prínos Vedeckého laboratória fotogrametrie k meraniu stavebných objektov, energetických a strojárskych zariadení	53	MELICHER, J. — HEFTY, J.: Podiel observatória Katedry geodetických základov na určovaní parametrov rotácie Zeme	38
DELONG, B.: Ke 40. výročí Vítězného února ...	31	MESJAR, R. — HAJEK, M. — KELNAR, B.: Rozvoj kartografie na SVST v Bratislave	44
DELONG, B.: Úloha geodézie a kartografie v péči o životní prostředí	213	MICĪETOVA, E. — MINAROVA, O.: Komplexný digitálny model reliéfu a interpolačné metódy	165
DIVIŠ, K.: Změny tíhového pole v prostoru přečerpávací vodní elektrárny Čierny Váh a jejich možný vliv na výsledky opakovaných geodetických měření	67	MICHALČAK, O.: Prínos Stavebnej fakulty SVŠT k rozvoju inžinierskej geodézie	50
FARKAŠ, M. — PORVAŽNÍK, A.: Rozvoj výchovy středných technických kádrov pre geodéziu a kartografiu na Kube	290	MICHALČAK, S.: Prínos a orientácia výskumu v predmete Geodézia	56
FLEGR, J.: Otázky přesnosti vyhledávání podzemních vedení elektromagnetickými hledači	74	MICHALKO, O.: Spoločenské postavenie geodézie a kartografie v národnom hospodárstve ...	32
FLEGR, J.: Netradiční způsoby zajišťování polohy pevných bodů	147	MINAROVA, O. — MICĪETOVA, E.: Komplexný digitálny model reliéfu a interpolačné metódy	165
FUJAN, B. — PAŘÍK, M.: Letecké snímkování území ČSSR radiolokačními prostředky	304	MITÁŠ, J. — ABELOVIČ, J. — VANKO, J.: Metrologický systém Katedry geodetických základov a jeho využitie v rezorte SUGK	41
FUJAN, B. — HROUDA, J. — MUŘICKÝ, E. — KRAUS, V.: Deset let Střediska dálkového průzkumu Země	286	MITÁŠOVÁ, I.: Rozvoj systémových, kybernetických a počítačových metod vo výučbe a výskume	47
HÁJEK, M. — MESJAR, R. — KELNAR, B.: Rozvoj kartografie na SVŠT v Bratislave	44	MORÁVEK, T.: Analytická aerotriangulace v ČSSR — informace o užití programového systému AAT — GSSS	227
HEFTY, J. — MELICHER, J.: Podiel observatória Katedry geodetických základov na určovaní parametrov rotácie Zeme	38	MUŘICKÝ, E. — KRÍŽEK, M.: Integrovaná sféra spektrometru LI-1800	204
HOLAN, J.: Využití difrakce světla v dálkovém průzkumu Země	117	MUŘICKÝ, E. — HROUDA, J. — KRAUS, V. — FUJAN, B.: Deset let Střediska dálkového průzkumu Země	286
HRADILEK, L. — LOULOVÁ, A. — BLAŽEK, R. — ŠIMEK, J.: Budování geodetických základů ve vysokých horách	5	MÜLLER, M.: Hlavní úkoly tvorby a obnovy státního mapového díla ve velkém měřítku v resortu ČUGK	9
HRNČIAR, D.: Filozofia mapového popisu	94	MÜLLER, M.: Hlavní úkoly dlouhodobého rozvoje geodetických a kartografických prací v resortu ČUGK	61
HROUDA, J. — MUŘICKÝ, E. — KRAUS, V. — FUJAN, B.: Deset let Střediska dálkového průzkumu Země	286	NAZAD, M.: Podiel fotogrametrickej metody mapovania na plnení úlohy BOMF máp velkých mierok v SSR	21
INGEDULD, M. — RATIBOŘSKÝ, J.: Řešení polohových změn bodů lokální geodetické sítě z opakovaných měření	140	NOVÁK, Z. — PROCHÁZKA, J.: Hodnocení přesnosti při vytyčování polární metodou a protínáním vpřed	173
KABELÁČ, J.: Příspěvek k teorii prostorového protínání z délek	109	OLEJNÍK, S.: Určení vertikálních gradientů tíže na bodech československé gravimetrické sítě výpočtem	112
KABELÁČ, J.: Základní prostorové souřadnicové systémy	198	ONDRUŠEK, J.: Perspektivy automatizace v resortu ČUGK	187
KELNAR, B. — HÁJEK, M. — MESJAR, R.: Rozvoj kartografie na SVŠT v Bratislave	44	PAŘÍK, M. — FUJAN, B.: Letecké snímkování území ČSSR radiolokačními prostředky	304
KOTLJAKOV, V. M. — LJUTYJ, A. A.: Kartografie v epoše vědeckotechnické revoluce — teorie, metody, praxe	73	PENÍŽKOVÁ, L. — POLÁČEK, J.: Programový systém GETRO	243
KRAUS, V. — HROUDA, J. — MUŘICKÝ, E. — FUJAN, B.: Deset let Střediska dálkového průzkumu Země	286	PETRÁŠ, J. — ČERNÁNSKÝ, J. — SALKOVIČ, E.: Prínos Vedeckého laboratória fotogrametrie k meraniu stavebných objektov, energetických a strojárskych zariadení	53
KRÍŽEK, M. — MUŘICKÝ, E.: Integrovaná sféra spektrometru LI-1800	204	POLÁČEK, J. — PENÍŽKOVÁ, L.: Programový systém GETRO	243
KUBA, B.: Historický úkol resortu Českého úřadu geodetického a kartografického splněn ...	139	PORVAŽNÍK, A. — FARKAŠ, M.: Rozvoj výchovy středných technických kádrov pre geodéziu a kartografiu na Kube	290
KURZ, A. — BROŽ, V.: Použití interakčních grafických systémů pro tvorbu map velkých měřítek	299	POSPÍŠILOVÁ, J.: Městský informační systém — informační okruh o životním prostředí a jeho návaznost na evidenci nemovitostí	253
KÚDELA, P.: 50 rokov odboru geodézia a kartografie na Stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave	34		

PROCHÁZKA, J. — NOVÁK, Z.: Hodnocení přesnosti při vytyčování polární metodou a profináním vpřed	173
Předseda SÚGK Ing. Ondrej Michalko, nositel Radu práce, 65roční	4
RATIBOŘSKÝ, J. — INGEDULD, M.: Řešení polohových změn bodů lokální geodetické sítě z opakovaných měření	140
REDAKCE A REDAKČNÍ RADA: Rozhovor s předsedou ČUGK o přestavbě v geodézii a kartografii	1
ROULE, M.: Nové aspekty rozvoje fotogrammetrie v 8. pětiletce	12
SALKOVIČ, L. — ČERNÁNSKÝ, J. — PETRÁŠ, J.: Prínos Vedeckého laboratória fotogrammetrie k meraniu stavebných objektov, energetických a strojárenských zariadení	53
SMIRNOV, I. L. Je.: Aerokosmické metody ve školní kartografii	179
ŠIMEK, J. - HRADILEK, L. — LOULOVÁ, A. I — BLAŽEK, R.: Budování geodetických základů ve vysokých horách	5
ŠVEC, M. — VOSIKA, O.: Účast geodetů v Československé egyptologické expedici v Abusíru	306
VANKO, J. — ABELOVIČ, J. — MITÁŠ, J.: Metrologický systém Katedry geodetických základov a jeho využitie v rezorte SÚGK	41
VANKO, J.: Využitie bodov ČSJSNS pri meraní posunov stavieb	72
VANKO, J.: Mapa recentných vertikálnych pohybov Západných Karpát na Slovensku pre epochu 1952 až 1977	216
VENCOVSKÝ, M.: K problematice DTM a jeho grafického znázornění	87
VOJTIČKO, O. — MAREK, J.: Rozvoj automatizácie v rezorte SÚGK	189
VOSIKA, O. — ŠVEC, M.: Účast geodetů v Československé egyptologické expedici v Abusíru	306

PŘÍLOHY

NA POMOC GEODETICKÉ A KARTOGRAFICKÉ PRAXI

JIŘELOVÁ, J.: Plastové fólie v kartografii první část v č. 3	1—8
druhá část v č. 4	9—24
PECHÁČEK, J.: Uplatnění mikropočítače PMD 85 v geodézii a jeho programové vybavení první část v č. 6	1—8
druhá část v č. 7	9—24
třetí část v č. 8	25—32

Z REDAKČNÍ PRAXE

ČERMÁK, I.: Pokyny autorům příspěvků, v č. 11	1—8
---	-----

RUBRIKY

DIPLOMOVÉ PRÁCE

VRBĚČKÝ, Z.: Seznam diplomových prací obhájených na stavební fakultě ČVUT v Praze posluchači oboru geodézie a kartografie ve studijním roce 1985/1986	239
HÝROŠŠ, M.: Zoznam diplomových prác obhájených absolventmi odboru geodézie a kartografie Stavebnej fakulty SVŠT Bratislava v roku 1987.	240

INFORMACE Z ČtGK A SÚGK

HOLÝ, V. — ŽAAROVÁ, H.: Plán resortních tematických úloh ČUGK a SÚGK na rok 1988	124
NAZAD, M.: Druhá celoslovenská konferencia BSP a KRB v rezorte SÚGK	149
SKÁLA, P.: Vzorňi a zasloužilí pracovníci resortu ČUGK na rok 1987	104
SKÁLA, P.: Atlasy z Atlasu	258
STAMENOVÁ, K.: Úloha středisek geodézie ve vztahu k veřejnosti	257

LITERÁRNÍ RUBRIKA

CIMBÁLNÍK, M.: Rec. : KUBÁČKOVÁ, L. — KUBÁČEK, L. — KUKUČA, J.: Probability and Statistics in Geodesy and Geophysics	150
HÁNEK, P.: Rec: BARAN, P. I. — MICKIEVIC, V. I. — POLIŠCUK, J. V. — RODOV, S. G. — CIRJATEV, N. S.: Primenenije geodezičeskich zaseček, ich obobščennyje schemy i sposoby mašinnogo rešenija	78
HÁNEK, P.: Rec: KÁDNER, S. — SKALICKÝ, J. — NOVÁK, Z. — BIŇOVEC, V.: Železniční geodézie a kartografie	79
HANZL, V.: Rec: RUGER, W. t- PIETSCHNER, J. — REGENSBURGER, K.: Fotogrammetrie. Verfahren und Geräte zur Kartenherstellung	317
HAUF, M.: Rec: MILEV, G. — ČESANKOV, L.: Elektronni i lazerni geodezičeski instrumenti i tehnologii v stroitelstvoto	151
HÁŠEK, A.: Nabídka publikací GKP	232
HERDA, M.: Rec: Spravočnoje posobije po prikladnoj geodézii. Redigoval V. D. Bolšakov	209
HRNČIAR, D.: Rec: ŽDANOVA, I. K. aj.: Mir i čelovek. Geografičeskij atlas	317
JERÁBEK, O.: Rec: Kompendium Photogrammetrie, — Band XVIII - SCHUMANN, R.: Die Entwicklung der Photogrammetrischen Geräte in Jena von Jahrhundertwende bis zum Jahre 1945	78
KANIS, J.: Nové tituly GKP	79, 132, 152, 244, 265, 315
KOVÁŘIK, J.: Rec: HOJOVEC, V. a kol.: Kartografie	314
MATULA, Z.: Vydané tituly Slovenskej kartografie v roku 1987	153
MATULA, Z.: Edičný plán Slovenskej kartografie na rok 1988	293
MIKŠOVSKÝ, M.: Setkání s mapou	210
MURDYCH, Z.: Rec: WELZER, W.: Luftbilder im Militarwesen	130
MURDYCH, Z.: Rec: LOSJAKOV, N. N. a kol.: Topografičeskoje čerčeniye	317
SEMOTANOVA, E.: Rec: POLÁK, B.: Staropražské sluneční hodiny	79
TALICH, M.: Rec: BARTAKOV, Ju. G.: Geodezičeskije sjeti sguščeniya	150

NEKROLOGY

Za Ing. Antonínem Trpkou	86
Za Ing. Vladimírem Formanem	107
Zemřel Ing. Miloslav Ingeduld, CSc.	184
Zemřel s. Miloslav Kinc	185
Za Ing. Václavem Pichlíkem, CSc.	271
Za Ing. Dr. Stanislavem Ledabylem	322
Památce Prof. A. A. Izotova	322

OSOBNÍ ZPRÁVY

K životnímu jubileu Ing. Slavoje Kádnera, CSc.	82
Vyhodnocení pracovníků Geodézie, n. p., Brno	83
Ing. František Šilar, CSc. — šedesátiletý	106
60 let Ing. Jana Rambouska	107
RNDr. Ing. Petr Holota, doktorem fyzikálně-matematických věd	107
60 let akademika Václava Buchy	135
Ing. Zdeněk Haša — padesátiletý	135
Ing. Pavel Měchura — 50 let	136
Zmena riaditelov VÚGK v Bratislave a GÚ, n. p., Bratislava	136
Ing. Ladislav Kebísek — 60 let	158
Životní jubileum prof. Ing. Vladimíra Hojovce, DrSc.	158
Vzpomínka na prof. PhDr. Bohumila Kládiva	158
Zmena riaditelov Geodézie, n. p., Bratislava a Žilina	159
K šestdesiatke Ing. Ladislava Bábíčka	184
Ocenění pracovníků resortu ČUGK za aktivní a dlouholetou činnost v oblasti CO	235
Ing. Vladimír Kolář — šedesátiletý	270

Ing. Karel Čipa — 60 let.....	270
Ing. Vladimír Pospíšil — 60 let.....	270
Prof. Dr. István Joó — 60 let.....	271
Prof. Ing. Zdeněk Nevošád, DrSc. — šedesátiletý	271
Šedesát let Prof. Ing. Lubomíra Lauermannu, CSc.	298
Udělení ocenění za dlouholetou aktivní práci na	
úseku civilní obrany	318

OZNÁMENÍ

ABELOVIČ, J.: 56. zasadanie Stálého výboru FIG. .	164
KOHL, H.: Vyhlášení konkursu.....	30
MIKŠOVSKÝ, M.: Příprava 14. mezinárodní karto-	
grafické konference ICA v MLR.....	137
RÝŠKOVÁ, H.: 3. konference o evidenci nemovitostí	238
SOLNICKÝ, M.: Branná orientační automobilová sou-	
těž geodetů — BOAS-G (XXI. ročník Geodesia	
rallye ČSSR.....	108
ŠIDLO, B.: Vybrané referáty z 8. kartografické kon-	
ference ČSVTS	275

PŘEHLED ČASOPISU

v č. 3, 3. str. obálky; v č. 4, str. 108; v č. 5, str. 111, 117, 138; v č. 6, str. 164; v č. 7, str. 185; v č. 8, 3. str. obálky; v č. 9, str. 226, 241; v č. 10, str. 248, 275; v č. 11, str. 285, 292, 298; v č. 12, str. 323, 324

ROZVOJ PRAVOVNÍ INICIATIVY A SOCIALISTICKÉHO SOUTĚŽENÍ

KOVAČIČ, J.: Vyhodnotenie rozvoja pracovnej inicia-	
tivy a socialistického súťaženia za rok 1987 v re-	
zorte SUGK.....	259
PAULÍK, M.: Čestné uznanie predsedu SUGK a Pred	
sedníctva SVOZ KSGK v Košiciach.....	293
SKÁLA, P.: Geodézie, n. p., Liberec podnikem socia-	
listické práce.....	126
SKÁLA, P.: Inicijativa pracujúcich resortu ČUGK za	
rok 1987	228

TRIBUNA MLADÝCH

PETRAKOVA, L.: Sovětský svaz objektivem pracov-	
níků ČUGK.....	157
SKÁLA, P.: Zenit 1988	269

Z ČINNOSTI ČSVTS

JANEK, J. — VANKO, J.: 3. geodetický seminár na	
Sústave vodných diel Gabčíkovo-Nygyomas ...	28
KAŠPAR, M. — ŠVAGR, V.: Spolupráce ČSVTS s VTS	
KLDR.....	77
KAŠPAR, M. — POSPÍŠIL, J.: Zpráva o druhém celo-	
státním bezpečnostním a odborném školení uživa-	
telů HeNe laserů v důlním měřičství	210
KOUBA, J.: 10. konference ČSVTS — společnosti geo-	
dézie a kartografie	261
KUKUČA, J.: Seminár „Súčasný stav a perspektívy	
rozvoja geodézie a využívania výsledkov vedy	
a výskumu v geodetickej praxi"	129
MICHALČÁK, O.: Konferencia Slovenskej geodeticko-	
kartografickej spoločnosti geodézie a kartografie	263
POSPÍŠIL, J.: Druhé celostátní symposium se zahraniční	
účasťou „Geodetická měření s lasery '88"	231
ROULE, M.: Konference ČSVTS „Racionalizace ma-	
pování ve velkých měřítkách fotogrammetrický	
mi metodami"	29
VAINGÁT, J.: XVI. porada predstaviteľů VTS — geodézie a	
kartografie socialistických států	230
VAINGÁT, J.: Současná organizační struktura společnosti	
geodézie a kartografie ČSVTS	313
VÝHNÁLEK, V.: 5. celostátní konference o geodézii	
a kartografii v dopravě	128

Z DĚJIN GEODÉZIE A KARTOGRAFIE

PEČKA, K.: Historická geografie.....	211
ŠTĚPÁN, P. — HRUBÝ, V.: Výročí G. M. Vischera	
a jeho mapy pardubického panství.....	309

Z GEODETICKÉHO A KARTOGRAFICKÉHO KALENDÁŘE

leden, únor, březen	83
duben, květen, červen.....	160
červenec, srpen, září.....	235
říjen, listopad, prosinec	318

Z GEODETICKÉ A KARTOGRAFICKÉ PRAXE

KOSAŘ, J.: Měření a vyrovnání geodetických sítí pro	
určení deformací popilkových hrází	98
MÜHLHANS, J.: Praktické zkušenosti s použitím	
mikropočítače PMD-85 na středisku geodézie. .	123

Z MEZINÁRODNÍCH STYKŮ

KLIMEŠ, M.: 54. zasedání Stálého výboru FIG	
v Norsku	25
KLIMEŠ, M.: Nové vedení FIG.....	211
KONEČNÝ, M.: Konference EURO-CARTO v Česko-	
slovensku	25

Z PŘÍSTROJOVÉ TECHNIKY

FIALA, V.: Optoelektrický snímač a stabilizátor ná-	
klonu.....	207
ŘEBÍK, V.: Elektronické principy bodových snímačů	
souřadnic	100

Z REDAKČNÍ PRAXE

ČERMÁK, I.: 8. porada vedoucích redaktorů geode-	
tických a kartografických časopisů socialistických	
států	133
ČE: Objednávky výtisků GaKO	164

ZE ZAHRANIČÍ

BORECKÝ, J.: Z dopisu českého geodeta v Alžírě	156
HYLMAR, F.: Mezinárodní kolokvium „Využití kos-	
mických fotografických snímků pro mapování	
zemského povrchu"	27
HRNČIAR, D.: Knižný veľtrh vo Frankfurt nad Mo-	
hanom.....	156
KAŠPAR, M.: Informace o VII. kongresu mezinárodní	
organizace důlních měřičů v Leningradě ...	312
MIKŠOVSKÝ, M.: 8. valné shromáždění a 13. mezinárodní	
kartografická konference ICA v Moreli . . .	155
NEUMANN, J.: Všesvazová vědecká konference „Kartografie	
v epoše vědeckotechnické revoluce" . . .	131
NEUMANN, J.: 5. vědecká konference o stavu a vývojových	
tendencích dálkového průzkumu Země	264
PAPAYOVÁ, E.: Mezinárodní knižný veľtrh v Mos-	
kve	28
RYBÁRSKY, I.: Európske odborné dni z pozemko-	
vých úprav.....	264

Z ŽIVOTA ORGANŮ A ORGANIZACÍ RESORTU ČUGK A SUGK

BRODŇANOVÁ, M.: VI. ročník branno-športových	
hier pracovníků resortu SUGK	81
MATULA, Z.: Celostátní soutěž geodetů a kartogra-	
fov v stolnom tenise.....	266
SOLNICKÝ, M.: XIII. ročník „Dukelského závodu	
branné zdatnosti geodetů"	105
SOLNICKÝ, M.: XVI. ročník celoresortní branné sou-	
těže ve střelbě o „Putovní poháry předsedy	
ČUGK"	235
SOLNICKÝ, M.: XXI. ročník branné orientační auto-	
mobilové soutěže geodetů — BOAS-G	268

ZPRÁVY Z KRAJŮ

BUMBA, J. — JOSKA, O.: Činnost střediska geodé-	
zie z pohledu ONV	297
ŠIMEK, V.: 10. výročí branné akce GEO-50	211

ZPRÁVY ZE ŠKOL

KAŠPAR, M.: Informace o Sborníku prací stavební	
fakulty ČVUT v Praze řady G a K.....	154